

Betreft:

Programma van Eisen concessies Friese Waddenveren vanaf 2029

Te behandelen:

-23645-867 Brief regering d.d. 22 september 2025 - A.A. Aartsen, staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat Programma van Eisen concessies Friese Waddenveren vanaf 2029

1 oktober 2025

10:00 - 13:00 uur

De aangekondigde concessie Friese Waddenveren is al geruime tijd onder de aandacht van de leden van de vaste commissie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W), echter niet alleen bij de Kamerleden maar ook bij de gemeenteraden van de Waddeneilanden.

Vanaf Terschelling zijn we o.a. meerdere malen naar Den Haag afgereisd om acte de présence te geven bij een ontbijtsessie met betrokken Kamerleden, een petitie aan te bieden en vergaderingen van de Commissie Infrastructuur en Waterstaat bij te wonen.

In deze periode hebben we mogen constateren dat Kamerleden goed naar ons - afgevaardigden van de gemeentebesturen van de Friese Waddeneilanden - geluisterd hebben. Veel wensen zijn door de Kamerleden via moties overgebracht aan het ministerie van I&W en de staatssecretaris heeft op zijn beurt weer veel van deze wensen vertaald naar het programma van Eisen concessies Fries Waddenveren vanaf 2029. Wij zijn u allen daar erkentelijk voor.

De meest recente versie hiervan staat voor 1 oktober 2025 geagendeerd in de vergadering van de Commissie I&W. De huidige voorstellen geven nog aanleiding tot verbetering, in het bijzonder op het punt van de infrastructuur.

Op de volgende bladzijden is daarom het commentaar van de gemeenteraad van Terschelling weergegeven. Wij verzoeken u om dat bij het debat te betrekken. Uiteraard zijn wij graag beschikbaar voor een toelichting.

**Commentaar op het Programma van Eisen concessies Fries Waddenveren
vanaf 2029, door de gemeenteraad van Terschelling.**

- 1 Het kabinet geeft aan dat de veerverbindingen van en naar de eilanden een levensaderfunctie vervullen: deze constatering, waar tijdens de verschillende bijeenkomsten voor gepleit is, is voor ons eilanders een essentiële constatering en een positieve waardering voor onze status
- 2 We constateren dat m.b.t. de veerdienst naar Terschelling uitgegaan wordt van de huidige dienstregeling, die door velen als goed wordt beschouwd
- 3 Het formuleren van een maximale vaartijd doet recht aan de persoonlijke reisplannen van de passagiers
- 4 Het voorstel om de “scholierenboot” niet tijdens de schoolvakanties te laten varen vinden we problematisch. Dat heeft ten eerste te maken met de naamgeving “scholierenboot” want in de loop der tijd maken ook anderen dan scholieren gebruik van deze interinsulaire verbinding en voor deze personen die of op Vlieland of op Terschelling of op beide eilanden hun betrekking uit oefenen, is deze beperking een probleem. Het argument van onderhoud van de schepen zou o.i. op een meer flexibele wijze moeten worden opgelost. Bijvoorbeeld door met andere partijen op hetzelfde of de andere eilanden samen te werken die tijdelijk, vervangend vervoer kunnen bieden gedurende onderhoud.
- 5 De wens voor gereserveerde plekken voor eilandbewoners is voor Terschelling al langer mogelijk en is voor Oost een positieve toevoeging.
- 6 Dat de financiële regeling m.b.t. de elektrificatie van de veerverbindingen ten last komt van de overheid is een gunstig besluit voor toekomstige reizigers.
- 7 Ook de sequentiële invoering van elektrische batterij-schepen is o.i. een positief streven, alsmede het voornemen om omtrent elektrificatie met elkaar in gesprek te gaan en ook te blijven.
- 8 Om verduurzaming van de veren mogelijk te maken op basis van mogelijk aanvullende subsidies zal een ieder een goede ontwikkeling vinden.
- 9 We gaan er vanuit dat de balans die in het PvE wordt aangegeven voor vergoeding voor de Rijksinfrastructuur en de vermindering van de

onderhoudstaken kan worden gewaarborgd zodat verstoring van deze balans niet ten laste kan komen van de reizigers.

- 10 Dat het gereduceerde tarief voor eilanders blijft bestaan en wordt uitgebreid voor studerende kinderen tot het moment van afstuderen wordt omarmd. Wij vinden dat een positieve ontwikkeling.
- 11 De invulling van korting voor scholieren vinden we te vrijblijvend als dit alleen bij de concessiehouder wordt belegd: hier is meer inspraak nodig.
- 12 In het PvE wordt betreffende het rendement aangegeven dat de concessieverlener hier toezicht ophoudt. Daarbij zou kunnen horen een toezicht op hoe een te hoog rendement zou kunnen worden besteed richting reizigers of in een sociaal-maatschappelijke doelstelling.
- 13 In eerdere correspondentie inzake voorstellen betreffende de concessie is de zeggenschap van de betrokken eilandengemeenten genoemd, dit in de vorm van een zwaarwegende adviesrol. In hoofdstuk 14 zijn de Eisen geformuleerd inzake overleg en samenwerking: Eisen 14.1.1 t/m 14.1.5. Hierbij is er sprake van meerdere overleggen:
 - Concessiehouder met Decentrale overheden
 - De concessiehouder betreft het Overleg Consumenten-en Omgevingsbelangen Waddenveren (OCOW) bij voorbereiding van het Vervoerplan, voorstellen tot wijziging van Reisproducten en wijzigingen in de informatievoorziening.
 - Overleggen met zowel Decentrale Overheden en deelnemers aan het OCOW om een samenwerkingsprotocol op te stellen voor een goede samenwerking.

Door deze samenwerking krijgen de ondernemingsorganisatie evenals de Decentrale Overheden een zwaarwegend adviesrecht.

De gemeenteraad kan zich vinden in de in deze eisen geformuleerde inspraakmogelijkheden.

- 14 En tot slot, maar van **buitengewoon groot belang**: Bij het onderwerp Majeure Ontwikkelingen zien we dat uitgebreid wordt stil gestaan bij de vaargeulproblematiek bij Ameland. Echter wij zijn van mening dat ook de renovatie van de haven van West-Terschelling als majeure ontwikkeling kan worden aangeduid, zeker nu recentelijk is gebleken dat de staat van kademuuren slechter is dan werd vermoed, hetgeen ertoe heeft geleid dat delen van de haven zijn afgesloten. Met noodzakelijke herstelplannen en vernieuwingen voor een toekomstbestendige haven voor de komende tientallen jaren zijn enorme kosten gemoeid. Daarnaast zal het herstel-en

vernieuwingsplan gepaard gaan met noodzakelijke tijdelijke aanpassingen van het havengebied zodat verkeersstromen zullen moet worden omgeleid of aangepast, hetgeen ook logistieke gevolgen heeft voor de ketenmobiliteit. Bij stagnatie in renovatieplannen zou het zelfs kunnen voorkomen dat de toegang tot het veerhaventerrein moet worden afgesloten, hetgeen uiteraard ook repercussies heeft m.b.t. de overzetmogelijkheden van de concessiehouder. Kortom een zeer majeure operatie.

Namens de gemeenteraadsleden van de gemeente Terschelling.